Ner 120. ROK 1844. WTOREK 28 MAJA.

Pismo to wychodzi co dziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	Godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
25	6	27" 2,''' 127	+ 12, 7	5,''' 57	PPn. Wschodni słaby	Chmurno	Deszcz Grzmoty
	2	1, 434	+ 15, 5	5, 21	,, ,,	,,	Błyskawica Grad
	10	1, 277	+ 11, 8	4, 51	,, ,,	,,	Deszcz
26	6	1, 071	+ 11, 9	5, 22	ZPł. Zachodni ,,	Pochmurno	
	2	2, 370	+ 9, 6	4, 26	Pn. Zachodni średni	,,	Deszcz
	10	3, 218	+ 9, 5	3, 84	Północny słaby	,,	
27	6	3, 541	+ 8, 3	4, 01	Pn. Wschodni ,,	Pogoda	
	2	4, 100	+ 9, 1	3, 74	,, średni	Pochmurno	Deszcz
	10	4, 321	+ 8, 5	3, 62	,, słaby	,,	Deszcz

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Senat Rządzący zamianował na dniu 24 Maja r. b. P. Stanisława Rybczyńskiego, kancellistą przy kassie Dochodów niestałych.

TOWARZYSTWO NAUKOWE KRAKOWSKIE.
z *Uniwersytetem Jagiellońskim połączone.*

Na pamiątkę rocznicy założenia i przeniesienia w teraźniejsze siedlisko akademii Krakowskiéj, dnia 1 Czerwca b. r. 1844 o godzinie 11 rano w amfiteatrze Władysławsko-Nowodworskim, odbędzie posiedzenie publiczne które JWJX. Leo Laurysiewicz Rektor i Prezes towarzystwa naukowego stósowną przemową zagaj. Zakończy toż posiedzenie: W. Felix Słotwiński Fil. i O. P. D. professor prawa rzymskiego i kościelnego w Uniwersytecie Jagiellońskim odczytaniem rozprawy: »O zasadach na których przepisy postępowania sądowego cywilnego opierać się powinny, i o różnicy jaka zachodzi między ustawą sądową Galicyjską i Kodexem postępowania sądowego cywilnego obowięzującym z niektóremi odmianami w krolestwie Polskiem tudzież w kraju W. M. Krakowa i J. Okręgu.«

Kraków d. 25 Maja 1844 r.

Ferdynand *Kojsiewicz* S. T. N. K.

Dnia 24 i 25 b. m. odbył się przy tutejszém obserwatoryum drugi tegoroczny magnetyczny termin. Największe zboczenie igły magnetycznéj było dnia 25 o 1 godzinie 15' po południu, a najmniejsze tego samego dnia o 9 god. 40' wieczór, zmiana wynosiła 11' 2", prawie tyle, ile z trzech letniego przecięcia na Maj przypada. Igla miała ciągle ruch spokojny; największe zmiany były między 9 a 10 god. w wieczór d. 25; od 9" 0' do 9" 40' opadło zboczenie o 6' 17"; potem aż do 10" 25' podniesło się znowu o 6' 8". Podczas gwałtownéj burzy o 5 god. d. 25 był stan igły prawie niezmienny. Stan barometru był przy zaczęciu obserwacyi d. 24: 27" 2''' 4; potem opadał ciągle, a d. 25 przy zakończeniu obserwacyi wynosił 27" 1'''3.

Kraków d. 27 Maja 1844 r.

Weisse.

Wiadomości zagraniczne.

WIADOMOSCI Z POPRZEDNICH POCZT.

— *Warszawa* 22 *Maja.* —

N. Pan udzielić raczył, w skutku przedstawienia JO. xięcia Namiestnika królestwa, summę rub. sr. 11,091 kop. 50½, na reperacyę kościoła po-Paulińskiego w Warszawie.

— *Wiedeń* 12 *Maja.* —

W skutek ostatnich wypadków we Włoszech korpus armii Feldmarszałka hr. Radeckiego otrzyma w posiłku 6000 ludzi.

— *Berlin* 16 *Maja.* —

Sądzą tu powszechnie, że Austrya i Prussy nie uznają przybranego przez niektórych xiążąt niemieckich tytułu honorowego »Wysokość.«

— *München* 8 *Maja.* —

Król nasz wyjechał dziś do Włoch i Sycylii.

Dziś także wyjechał z tąd arc xżę Karol Ferdynand do Medyolanu, a arcyxżę Albrecht z nowo-zaślubioną małżonką swoją przez Wiedeń do Berna, gdzie rezyduje jako gubernator wojenny Morawii.

— *Belgia.* —

Powszechne zadowolenie sprawia przedłożony w izbie projekt do prawa zakazujący wszelkiego rodzaju loterye i zagrażający stósowną karą tak przedsiębiercom jak pomocnikom i uczestnikom. Za loteryę uważa projekt, wszelkie urządzenia, które pod jakąbądź formą zapewniają zyski za pośrednictwem losowania. Wiadomo, że loterya klassyczna zniesioną została w Belgii przez rząd tymczasowy zaraz po odłączeniu się jéj od Hollandyi.

— *Frankfort nad Menem* 13 *Maja.* —

Po przybyciu do naszego miasta prezydującego posła związkowego, hr. Münch-Bellinghausen, nastąpi w końcu b m. ostateczne rozpoznanie machiny elektro magnetycznéj Wagnera, jako siły poruszającéj. Członkowie kommissyi technicznéj, mianowanéj na ten cel przez zgromadzenie związkowe, przybędą tu w przyszłym tygodniu. Że wypadek tego doświadczenia będzie pomyślny, o tem z dotychczasowych przygotowawczych prób ani wątpić można. Elektromagnetyczny wynalazek Wagnera da się użyć przy wielu najznaczniejszych fabrykach, potrzebujących siły poruszającéj, i nietylko przyniesie im w zysku znaczne oszczędzenie kosztów, ale nadto wielkie ułatwienie pracy. Lubo wynalazcy nie udało się jeszcze zastósować elektro-magnetyzmu do poruszania wagonów na kolejach żelaznych, to jednak odkrycie jego, jak zapewniają, będzie mogło być użyte z najlepszym skutkiem na małych drogach żelaznych, gdzie nie ma wielkiego natłoku publiczności w jednéj chwili, gdyż w krótkich odstępach czasu, np. co 10 minut, będzie mogła pojedyncze posuwać wagony. Zbudowany przez Wagnera wagon, w którym dosyć znaczna liczba osób pomieścić się może, obejmuje w sobie poruszającą maszynę, która bardzo mało miejsca zajmuje i z największą łatwością i szybkością może być w ruch wprawiana i wstrzymywana.

— *Paryż* 11 *Maja.* —

Minister budowli publicznych przedłoży w środę izbie deputowanych projekta do praw względem dróg żelaznych z Paryża do Strasburga, z Lyonu do Avinionu i linii środkowéj.

W *Phare des Pyrenées* z d. 8 b. m. czytamy: w tych dniach zaszła kollizya między municypalnośćiami prowincyi Guipuzkoi wspieranemi przez deputacyę prowincyonalną, i szefem politycznym, z powodu instalacyi policyi z ramienia rządowego. Wiadomo że w prowincyach baskijskich ta gałąź administracyi zależała od deputacyi i municypalności; te korporacye nie mogły się też nie oburzyć, gdy szef polityczny stósownie do instrukcyi ministeryalnéj chciał im odebrać jednę z ostatnich attrybucyj, które im pozostaja z dawniejszego systemu przywilejów. Do tego doszło, że municypalności z St. Sebastian i z Tolozy podały swe dymissye, i inne byłyby poszły za tym przykładem, gdyby szef polityczny, pragnący uniknąć wszelkich kollizyj, nie był zezwolił na zawieszenie wprowadzenia w wykonanie nowego rozporządzenia, aż do otrzymania od ministerstwa nowéj decyzyi, na reklamacye uczynione przez deputacyę prowincyonalną Guipuzkoi.

Po przemijającém zbliżeniu się dworu naszego do neapolitańskiego, nastąpiło znowu pomiędzy niemi pewne nieporozumienie. Powód do tego dały układy dworu sycylijskiego z xięciem Bordeaux względem zaślubienia się tegoż z siostrą króla Ferdynanda. Wątpiono tu o prawdziwości doniesień co do tych układów, aż przed kilku dniami nadeszła tu wiadomość, że hrabia Montbel otrzymał od xięcia Angouleme polecenie upraszania formalnie o rękę królewnéj dla xięcia Bordeaux. Sądzą że gabinet nasz poruszy wszystko, aby przeszkodzić temu związkowi.

Na teraźniejszéj wystawie przemysłu francuzkiego pomiędzy innemi uwagę zwiedzających zwraca zachodnia galerya z instrumentami muzycznemi, począwszy od fortepianów Papego o 8 oktawach po 6000 fr., aż do skrzypców, Donne zwanych, z Minecourt, muzykalnéj wioski Vogezów, z których jedna sztuka kosztuje tylko $2\frac{1}{2}$ franka.

Według dz. *Courrier fr.* jenerał Prim (hr. Reus) przybyć ma z Hiszpanii do Francyi z poleceniem wejścia w układy o małżeństwo królowéj Izabelli z xięciem Asturyi, synem D. Karlosa.

Hr. Molé wyjedzie w tych dniach do Niemiec i krajów północnych.

— *Madryt* 7 *Maja.* —

Gonzalez Bravo mianowany został nadzwyczajnym posłem i pełnomocnym ministrem przy dworze lisbońskim, a p. Carasco królewskim kommissarzem banku Izabelli II.

Ustanowiony tu sąd wojenny, który miał sądzić spiskowych i burzycieli spokojności, nie wydał dotąd ani jednego wyroku, i przed tygodniem wszyscy uwięzieni przekazani kommissyi wojennéj, zostali częścią uwolnieni, częścią sądom cywilnym oddani, między pierwszemi znajdują się deputowani Cortina i Madoz.

Hr. Bomfim, 3 pułkowników, 6 majorów, 70 oficerów, i 40 żołnierzy powiększéj części podoficerów, oraz 20 cywilnych osób, którzy należeli do powstania w Almeida, przeszli d. 28 granicę hiszpańską i d. 29 przybyli do Ciudad-Rodrigo. Ztamtąd mieli być odesłani do Soria. Władza hiszpańska kazała im wypłacić 1000 piastrów na ich utrzymanie.

Do Algesiras przybyła dnia 20 z Barcelony i Kartageny baterya ciężkiéj artylleryi, która jest przeznaczona do Puerto de Santa Marya, gdzie uzbraja się wyprawa przeciw Marokko

Następnem postanowieniem rządu będzie rozwiązanie kortezów, i zwołanie według ustawy nowego zgromadzenia, które w przeciągu 3ch miesięcy ma nastąpić. Tymczasem familia królewska przedsięweźmie zapewne w towarzystwie jenerała Narvaez dawno zamierzoną podróż do wód. Rząd chce postępować na ściśle ustawą oznaczonej drodze. Ale gdy zarazem zna potrzebę, aby krajowi brakujące organiczne prawa ustanowić jak najprędzéj, ma przeto zamiar niepozostawiać ich długim rozprawom kortezów, ale jak tylko zgromadzą się nowe izby, uzyskać od nich upoważnienie, aby prawa ułożyć się mające do owego czasu zaraz weszły w wykonanie. Zachodzi tylko pytanie, czy się uda ministrom uskutecznić następne wybory w korzystny dla siebie sposób.

Tym czasem powątpiewają tu, czy margr. Viluma będzie chciał należyć do teraźniejszego składu ministerstwa, gdyż jego zdania polityczne mają się bardzo różnić od zdań pp. Pidal i Mon.

Neapol 30 Kwietnia. —

W Neapolu mówią znowu wiele o blizkich zaślubinach królewicza francuzkiego, xcia Aumale, z królewną Maryą Karoliną Ferdynandą siostrą królewską.

Jenerał Avitabile, który przywiózł z sobą z Indyj wschodnich mnóstwo skarbów i osobliwości, zakupił najpiękniejszą w okolicy Castellamare willę i takową przyozdobić kazał następującym olbrzymim napisem, który już o ćwierć mili rozpoznać można: »*Belvedere del Generale Avitabile.*«

— *Konstantynopol 24 Kwietnia.* —

Dowiadujemy się z Belgradu, że rząd serbski ma zamiar zrobić przedwstępne kroki w Jassach i Bukareście, w celu blizszego połączenia się tych trzech xięstw nad Dunajskich.

Ostatnie wiadomości z Bulgaryi są jeszcze bardzo zatrważające pod względem albańczyków. Spustoszywszy zupełnie Uskup i okolicę i uprowadziwszy z sobą wielu chrześcian, otoczyli w 600 ludzi bogatą Nissę, atoli tameczny pasza przedsięwziął środki, dla zabezpieczenia tego ważnego miasta od napadu. Tymczasem w o krutny sposób zniszczona została okolica, tak iż 8000 wychodźców błąka się bez przytułku, bo albańczycy popalili ich mieszkania. Te okrucieństwa spowodowały rząd serbski do przedsięwzięcia środków ostrożności, i właśnie 1200 ludzi z wojska serbskiego wyruszyło do Alexinezy.

— *Kanton 6 Lutego.* —

Jeden z ostatnich numerów gazety rządowéj Pekińskiéj zawiera potwierdzenie przeszło 500 wyroków na śmierć, zapadłych w różnych prowincyach państwa; byłyto tylko same takie wyroki, które do ułaskawienia cesarzowi przesłano. Jeden xiążę z krwi cesarskiéj, nazwiskiem Ih-tom, wygnany został na 3 lata w najzimniejsze okolice Manczurei, za to, że zawarł związki małżeńskie z córką prostego chińczyka. »N. Tau-Kwang (sława rozumu) bardzo był rozgniewany o to pomięszanie się krwi xiążęcéj z plebejuszowską. Przeciwnie zaś (donosi gazeta Pekińska), potomek najdawniejszego szlacheckiego domu chińskiego, pochodzący w prostéj linii od Konfucyusza, nazwiskiem Kung Facyueo, którego przodek jeszcze przed 2,000 lat miał być nobilitowany, przyjęty został na dworze chińskim z największemi zaszczytami. Nie tylko otrzymał podarunki, które wystarczą dla dzieci i dla wnuków jego, ale nadto sam cesarz, będący i poetą i prozaikiem, ułożył dla tego męża na drogę mnóstwo moralnych rymowanych przysłowiów. Prócz tego donosi także gazeta o udzieleniu wielu piór pawich i guzików honorowych, które odpowiadają orderom europejskim.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.
Od dnia 27 do dnia 28 Maja.

Gross Marya, Niemojewski Adolf hr., Giersig Franciszek, Słupecki Ignacy, Broniewski Ignacy ob., Bardzki Felix ob., z Polski; - Oborski Maxym ob., Jawornicki Marcelli ob., Niedzielski Antoni, Stadnicki Franciszek, Rau Henryk, Rau Elżbieta, Escher Jonis, z Galicyi; — Fubel Ludwik, Taag Wilchelm z Pruss

Wyjechali z Krakowa.

Wuntsch Wilchelmina, Wodzicki Franciszek hr. Wodzicka Zofia hr., Szymakowski Ludwik, Jawor-sk, Andrzej ob, Łebkowski Marcelli ob., do Polski; Hapitmann Karol, Müller, Bocheński Juliusz ob., do Pruss.

Doniesienie Urzędowe.

Pisarz Trybunału.
Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

W wykonaniu reskryptu Wysokiego Senatu Rządzącego z d. 20 Czerwca 1842 r. do Nru 3109 DGS. wydanego, podaje do publicznéj wiadomości, iż część domu opustoszałego, w żydowskim mieście przy Krakowie pod L. 18 lit. b. w Gminie XI. stojącego, starozak. Leij z Klejnow szmuklerz Frankowéj własna, składająca się z drugiego piętra w całości z tem wszystkiem co się znajduje opisanem w akcie zajęcia komornika Skorczyńskiego w d. 21 czerwca 1836 r. sporządzonym: granicząca z sąsiedztwami star. Locha Klappner i star. Ledniczera frontem ku Ulicy Wąskiéj obrócona, w myśl uchwały sejmowéj z d. 15 Grudnia 1818 roku zapadłéj przez licytacyą publiczną w Trybunale sprzedaną zostanie pod następującemi warunkami.

1) Cena szacunkowa pomienionéj części domu, dwoma na drodze przymuszonego wywłaszczenia wyrokami trybunału I. Instancyi z d. 8 Stycznia i 17 Lutego 1841 roku zapadłemi w summie 6000 złp. ustanowiona pierwotnie; z powodu braku licytantów wyrokami Trybunału pierwszym z d. 22 Marca 1843 r. do summy

4000 złp. drugim z d. 6 Września t. r. zapadłym do summy 2666 gr. 20 zniżona, obecnie w skutek reskryptu Senatu Rządzącego z d. 6 maja 1844 roku do Nru 2139 DGS wydanego o $\frac{1}{3}$ to jest do summy 1777 gr. $23\frac{1}{2}$ zniżoną zostaje. Chęć przeto licytowania mający na *vadium* złoży $\frac{1}{10}$ część zniżonéj ceny szacunkowéj to jest złp. 178.

2) Nabywca połowę wylicytowanéj summy z któréj podatki i należytości skarbowe zapłaci złoży w d. 10, po dniu odbytéj licytacyi do depozytu sądowego dla zabezpieczenia summ skarbowych i instytutowych, a drugą połowę na skutek klassyfikacyi z procentem po 5/100 wypłaci komu należeć będzie.

3) Nabywca obowiązanym będzie natychmiast po nabyciu łącznie z innemi współwłaścicielami do restauracyi przystąpić.

4) Niedopełniający powyższych warunków utraci *vadium* i nowa licytacya na koszt i jego niebezpieczeństwo przedsięwziętą zostanie.

Do licytacyi téj wyznaczają się trzy terminu.

1. na dzień 4 Lipca. }
2. na dzień 25 ,, } 1844 r.
3. na dzień 8 Sierpnia. }

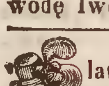
Kraków d. 24 Maja 1844 r.

Janicki.

Doniesienia prywatne.

Podaje się do wiadomości osób interessowanych, iż zakład kąpieli przy źródle mineralnym we wsi Solcu w Król. Polskiem gubernii Kieleckiéj Powiecie Stopnickim, przy trakcie pocztowym Krakowsko-Lubelskim mila od Nowego Miasta Konczyna i tyleż od Stopnicy położonéj, z dniem 1 Czerwca r. b. tak jak lat poprzednich otwartym zostanie. Właściciel tych dóbr nieszczędzi ani nakładów ani wszelkiego starania ku ulepszeniu tego zakładu, spodziewa się więc że przybyli goście, tak co do ilości mieszkań, punktualnéj usługi łazienkowéj, potrzeb i wygód życia, jak również przyjemności i rozrywki zadowoleni będą. Skład chemiczny wód Soleckich, w pismach publicznych Warszawskich przed kilkoma laty ogłoszony, umieszcza się tu poniżéj, według analizy ś. p. Kitajewskiego professora chemii b. Uniwersytetu Warszawy. Przytem uwiadomia się Publiczność, iż woda Solecka do picia, sprzedaje się w Krakowie w handlu J. N. Waltera, flaszka kwartowa po zł. 1 gr. 6 gdzie również dostanie bezpłatnie drukowanego wykazu części składowych téj wody. Woda Solecka (nowe źródło) w 100 funtach zawiera: części składowe; chlorku sodium funt 1 uncyj 5 łut 1 skrupuł 4, siarkanu magnezyi łut 1, siarkanu wapna łut 3 dra. 1, chlorku magnezium łut 1 skr. 5, dwu-węglanu wapna skr. 3 gr. 14, źródlanu i połźródlanu ammoniaku, wapna i żelaza gr. 18, jodku sodium gr. $19\frac{1}{2}$, bromku sodium gr. $4\frac{1}{4}$, siarko-wodnianu magnezium skr. 2 gr. 7, azotu gr. 10, dawne źródło w Solcu jest w ogóle o wiele uboższe w sole. (1r.)

Niemniéj handel wyżéj wspomniony posiada wodę Iwonicką i wszelkie inne mineralne

Podpisana zawiadomia osoby które od lat 10 i więcéj dawszy do prania lub farbowania kapelusze słomiane, dotąd tychże nie odbierają aby się w przeciągu jednego miesiąca po odbiór tychże pod N. 115 przy ulicy Grodzkiéj zgłosiły, albowiem nie mając do przechowywania takowych miejsca, przez licytacyą sprzedać byłabym zmuszoną.

Kraków d. 14 Maja 1844 r.

(3r.) Anna *Schremer.*

Niżéj podpisana miawszy zaszczyt utrzymaniem traktyerni w roku 1842 i 1843 zadowolnić Publiczność nawiedzającą mineralne wody w Szczawnicy, przyjmuje na się w tym także roku 1844 ten sam obowiązek przy zakładzie wód mineralnych w Szczawnicy, powiększając swój przedmiot należycie urzędzoną kuchnią i cukiernią, i pochlebiając sobie, iż potrafi dogodzić wszelkim życzeniom Szanownéj Publiczności przez wybór potraw, ciast, i napojów rozmaitych przy najśpieszniejszéj usłudze, za najumiarkowańsze ceny, a tym sposobem zapobieży niewygodzie udających się do Szczawnicy gości względem kosztownego wożenia za sobą kuchni.

Magdalena *List*
Traktyerniczka ze Lwowa.

Uwiadomienie ze Szczawnicy.

Ignacy Königsberg, trudniący się od lat 12 doświadczeniem dobroczynnych wód mineralnych Szczawnickich, troskliwie zebrał postrzeżenia pomyślnych kuracyj, w rozlicznych słabościach przez należyte używanie powszechnie znanych pomienionych wód mineralnych, i te stwierdzone autentycznemi dowodami, pódaje drukiem do Publiczności, otrzymawszy zezwolenie c. k. cenzury Lwowskiéj.

To dziełko z wielu miar wielce ważne tak dla lekarzów jak i dla każdego z Publiczności, zasługuje tém bardziéj na łaskawe względy, iż wydawca ma na celu, nie tylko cierpiącéj ludzkości ulgę przynieść, lecz oraz i ubogich wesprzeć,, poświęcając cały czysty dochód niniejszego wydania na fundusz ubogich.

Dostać można tego dziełka w księgarni Lwowskiéj i Tarnowskiéj P. Milikowskiego, przy zakładzie wód mineralnych w Szczawnicy, w Jaśle u samego wydawcy, i w księgarni St. Gieszkowskiego w Krakowie. (2r.)